

**การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์¹**
**PUBLIC PARTICIPATION IN THE EFFECTIVENESS OF THE LOCAL
DEVELOPMENT PLAN HUAI THUA NUEA SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION, NONG BUA DISTRICT, NAKHON SAWAN PROVINCE**

เนตรนภา นัยวิรัตน์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ค่าสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ที่แตกต่างกันโดยภาพรวม ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ยกเว้น ประเภทอายุ และประเภทรายได้ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของประชาชน ประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

¹บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

²นิสิตปริญญาโท โครงการทวีปริญญาโท หลักสูตรทวีปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

This study Objective: 1) To study personal factors affecting the effectiveness of the local development plan, Huai Thua Nuea Subdistrict Administrative Organization, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province. 2) To study the factors of public participation on the effectiveness of the local development plan Huai Thua Nuea Subdistrict Administrative Organization, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province. 3) To study the effectiveness factor of the local development plan, Huai Thua Nuea Subdistrict Administrative Organization, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province. The sample consisted of 360 people. The tools for data collection were questionnaires. The statistical values used in data analysis were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and Pearson Correlation. The results showed that : 1) Personal factors affecting the effectiveness of the local development plan, Huai Thua Nuea Subdistrict Administrative Organization, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province. The results show that the difference of personal factors do not influence on the effectiveness of local, Province, except the income category that influenced the effectiveness of the local development plan. 2) The factors of participation of people on the effectiveness of the local development plan, Huai Thua Nuea Subdistrict Administrative Organization, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province, Overall, it was found that The average is at a high level. 3) The effectiveness of the local development plan, Huai Thua Nuea Subdistrict Administrative Organization, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province, Overall, it was found that The average is at a high level.

Key word : Public participation Local development plan effectiveness

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาท้องถิ่นจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนจะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบของประชาชน เมื่อเกิดการพัฒนาท้องถิ่นแบบประชาชนมีส่วนร่วมก็จะเกิดการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล (Good Governance) ถ้าหากประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองสูง โครงการ กิจกรรม การพัฒนาท้องถิ่นก็จะตรงตามความต้องการของประชาชน ทำให้เกิดพลัง

ทำให้เกิดความสำเร็จ ตามที่คาดหวังไว้ การพัฒนาท้องถิ่นก็จะ เป็นไปอย่างรวดเร็ว นำความเจริญมาสู่ ประเทศชาติ และ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตรา 16 ให้องค์กร บริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการ สาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนใน ท้องถิ่นของตนเอง คือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และ ทางระบายน้ำ การจัดให้มีและควบคุมตลาด การสาธารณสุข โภคและการก่อสร้างอื่น ๆ การสาธารณสุข การ การจัดการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การปรับปรุงแหล่ง ชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การส่งเสริม กีฬา การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การกำจัดมูล ฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์ การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย และ สาธารณสถานอื่น ๆ การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การดูแลรักษาที่สาธารณะ การควบคุมอาคาร การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความ สงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และกิจการ อื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะ สำคัญของการปกครองท้องถิ่น ที่เน้นการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครอง จากแนวความคิดใน การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่จะรักษาความมั่นคงและ ความผาสุกของประชาชนโดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ ประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานกับองค์กรบริหารส่วนตำบลด้วย

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรบริหารส่วนตำบลต้องมีลักษณะของแผนที่มีการบูรณาการ ต้องเป็นแผนที่ครอบคลุมปัญหาทุกด้าน ที่เกิดขึ้นจริงในองค์การบริหารส่วนตำบลและต้องตอบสนองความ ต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงและนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น เพื่อให้ การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุด แก่ท้องถิ่นของตน “แผนพัฒนาท้องถิ่น” ซึ่งในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนเป็น “แผนยุทธศาสตร์” อันเป็นเครื่องมือที่ สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ การที่จะ

สร้างการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม ต้องทราบก่อนว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ในทุกขั้นตอนในการมากน้อยเพียงใด และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินการจัดทำ, การกำกับติดตาม เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำ และขับเคลื่อนแผนพัฒนาท้องถิ่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหา และรับรู้ความต้องการของประชาชนในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ อย่างไร
2. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ อย่างไร
3. ปัจจัยประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

ทฤษฎีและแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

Hanna and Wozniak (2001), Shiffiman and Kanuk (2003) (อ้างถึงใน ภาวิณี กาญจนภา, 2559) ได้ให้ความหมายของลักษณะทางประชากรศาสตร์ไว้คล้ายคลึงกัน โดยกล่าวว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนาและเชื้อชาติ และ Kotler (1997) (อ้างถึงใน สุจันตรา สะพุ่ม, 2559 หน้า 10) ได้กล่าวว่า โครงสร้าง ทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วยคุณลักษณะหลายประการ ได้แก่ อายุ เพศ เชื้อชาติ สถานภาพ รายได้ ภาษา และศาสนา ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญ ช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของคนในชุมชนนั้น ๆ ข้อมูลด้านประชากรจะสามารถเข้าถึงและ

มีประสิทธิผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกัน จะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกัน

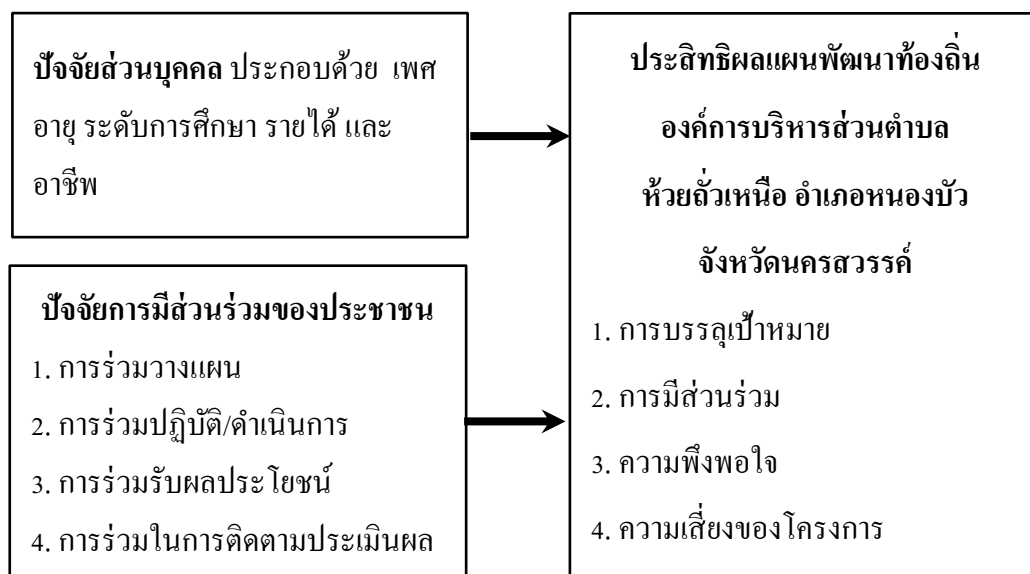
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

Amstein 1969 (อ้างถึงใน จุฑารัตน์ ชมพันธุ์, 2555 หน้า 132) การมีส่วนร่วมของประชาชนอาจสามารถจัดระดับจากระดับต่ำสุดไปสู่ระดับสูงสุดได้ 7 ระดับ ดังนี้ 1. ระดับการให้ข้อมูล (Informing) 2. ระดับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (Information Provision) 3. ระดับการปรึกษาหารือ (Consultation) 4. ระดับการสร้างความร่วมมือ การวางแผนร่วมกัน (Involvement) 5. ระดับการร่วมดำเนินการ (Partnership) 6. ระดับการร่วมตัดสินใจร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผล (Delegated Power) 7. ระดับการควบคุมโดยประชาชน (Citizen Control)

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล (Effectiveness)

Gibson et al. 1979 (อ้างถึงใน ประภัสสร เจริญนาม, 2561, หน้า 31) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การประกอบด้วย 3 ประการ คือความสามารถในการผลิต (Productivity) ความพึงพอใจ (Satisfaction) และการพัฒนา (Development) และGibson (1982, p.37) ได้ทำการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพขององค์การประกอบด้วย ความสามารถในการผลิต ประสิทธิภาพ ความพึงพอใจการปรับตัว การพัฒนาการอยู่รอด และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) การประเมินประสิทธิผล เป็นเกณฑ์พิจารณาระดับการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน โดยดูจากผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของประชากรกลุ่มเป้าหมายตามโครงการประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ประการ คือ 1) ระดับการบรรลุเป้าหมาย 2) ระดับการมีส่วนร่วม 3) ระดับความพึงพอใจ 4) ความเสี่ยงของโครงการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามสร้างขึ้นจากการวิจัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถามครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ ปัจจัยประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น เช่น ความต้องการเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โดยในแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ได้ออกแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความคิดเห็น ซึ่งเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลข เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) หลังจากปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนั้นผู้วิจัยได้ทำการนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ (Pilot test) กับกลุ่มทดสอบ โดยมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน ก่อนการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ซึ่งจะยอมรับการทดสอบเมื่อมีค่า Alpha มากกว่า หรือ เท่ากับ 0.7 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557) และเพื่อตรวจสอบความแม่นยำและความเหมาะสม

ของแบบสอบถาม เพื่อสามารถสื่อสารให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมา คำนวณหาค่าความน่าเชื่อถือด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนในทุก ๆ ด้านจึงรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** เป็นข้อมูลเชิงสำรวจ การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1.2 นำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และประสานงานกับประชาชนในเขต พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เพื่ออนุเคราะห์การเก็บรวบรวม

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** เป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการสนับสนุนการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดจนการ ค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต รวมทั้งข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิธีการทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของ ข้อมูลและตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. **สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)** เป็นการบรรยายข้อมูลด้วยสถิติเบื้องต้น ดังนี้

1.1 ข้อมูลปัจจัยประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอ หนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. **สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)** เป็นการนำค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตาม เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ซึ่งเป็นการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว ที่อยู่ในมาตรวัดระดับ Interval Scale

หรือ Ratio Scale ค่าที่ได้เรียกว่า “สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์” ปกติจะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00

2.1 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 54.44) มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 38.61) มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าระดับ ม.3 (ร้อยละ 44.17) เป็นผู้ที่มีรายได้ ระหว่าง 5,001-10,000 บาท (ร้อยละ 39.44) และประกอบอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 36.94)

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.75) เรียงตามลำดับ คือ ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ (4.01) ด้านการร่วมวางแผน (3.75) ด้านการร่วมในการติดตามประเมินผล (3.67) และด้านการร่วมปฏิบัติ/ดำเนินกร (3.58)

3. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.77) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความพึงพอใจ (3.99) ด้านการบรรลุเป้าหมาย (3.70) ด้านความเสถียรของโครงการ (3.68) และด้านการมีส่วนร่วม (3.61)

4. การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ประเภทอายุ และรายได้ ผลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.77) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (0.848) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความพึงพอใจ (3.99) ด้านการบรรลุเป้าหมาย (3.70) ด้านความเสถียรของโครงการ(3.68) และด้านการมีส่วนร่วม (3.61)

6. การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีความสัมพันธ์เชิงบวก และมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก (0.901) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย

1) ด้านการมีส่วนร่วมวางแผน ควรมีการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมวางแผน สรุปรประเด็นที่สามารถนำเสนอปัญหา ความต้องการของประชาชน หรือชุมชนให้ได้รับการบรรจุในโครงการหรือกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้แผนงานมีประสิทธิผลที่สูงขึ้น

2) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณสุข โภค งาน ด้านศาสนา และงานด้านการศึกษา ให้กับประชาชนในท้องถิ่นให้ได้รับผลประโยชน์อย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการได้ร่วมประชุมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะจะทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและประชาชนได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรม ที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ประชาชนสามารถเข้าไปนำเสนอปัญหา ความต้องการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา ความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการในโครงการกิจกรรมต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ควรมีการเพิ่ม โอกาสให้ประชาชนเข้ามาร่วมควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการประเมินผล แผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ในทุกขั้นตอน เพื่อความโปร่งใสขององค์กร และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานต่อไป

1.2. ประสิทธิภาพแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1) ด้านการบรรลุเป้าหมาย ควรส่งเสริมบทบาทของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ชัดเจน ให้มีพลังที่เข้มแข็ง สามารถช่วยเหลือชุมชนของตนเองได้ โดยมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ร่วมกัน

2) ด้านการมีส่วนร่วม ควรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ และติดตามการดำเนินการ กิจกรรม/โครงการ ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

3) ด้านความพึงพอใจ ส่งเสริมการบทบาทของประชากรกลุ่มเป้าหมายตามโครงการ เพื่อความพึงพอใจ โดยอาจพิจารณาจากสัดส่วนของประชากรเป้าหมายที่พึงพอใจกับบริการของรัฐ สัดส่วนของครัวเรือนที่พอใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และประชาชนได้รับประโยชน์ทั่วถึงกัน

4) ด้านความเสี่ยงของโครงการ ควรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการรักท้องถิ่น รักถิ่นกำเนิดของตนเอง โดยร่วมกันสร้างสรรค์และพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ เพื่อที่ว่าโครงการมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านใดด้านหนึ่ง หรือเป้าหมายรวมของโครงการหรือไม่ ซึ่งค่าความเสี่ยงจะประเมินจากการเปลี่ยนแปลงสถานะแวดล้อมของโครงการ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาว

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรมีการศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานชัดเจน และนำไปสู่การพัฒนาที่ตรงประเด็น

2) ควรมีการศึกษาในด้านการร่วมปฏิบัติ/ดำเนินการ ว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ระดับไหน และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

3) ควรมีการศึกษาด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเพิ่มศักยภาพในการผลิตหรือมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

4) ควรมีการศึกษาด้านการร่วมในการติดตามประเมินผล ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ การตรวจสอบความโปร่งใสของการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงร่วมรับรู้ความก้าวหน้าของโครงการเพื่อลดปัญหาและอุปสรรค ของการคล้อยตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

2) ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปีแผนปฏิบัติการและการติดตามประเมินผล. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

จิราพร สามิบัติ (2560). ประสิทธิภาพการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

จุฑารัตน์ ชมพันธุ์. (2555). การวิเคราะห์หลัก “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ใน “The Public Participation Handbook: Making Better Decisions through Citizen Involvement” ในบริบทประเทศไทย. วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม

ทริศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ. (2557). การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการของเทศบาลนครสงขลา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ทรงศนันท์ สมภาวิ และประกายศรี ศรีรุ่งเรือง (2558). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2554-2556 องค์การบริหารส่วนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ธนิศร ยืนยง (2561) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

บวร มุลสมบัติ (2558). ประสิทธิภาพของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554–2556) ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปัทมทัต บณขุนทด, วิรุทธิ์ พิมมานุรักษ์, ธนัชพร หาได้ และสันติ คู่กระสังข์ (บทคัดย่อ : 2561) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.

ปรีชชญา ศิลปะ (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลระเริง อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. คณะนิติศาสตร์, วิทยาลัยนครราชสีมา.

ประภัสสร เจริญนาม (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลชุมชนในเขตบริการสุขภาพที่ 3-6 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาวิณี กาญจนภา. (2559). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร

รัตนานภิศ รัชตะวราณ และคณะ (2561). กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพ. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี, นครศรีธรรมราช. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 11, (1).

ลัดดาวรรณ นนปะติ (2559) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วชิรวรรณ งามละม่อม. (2558). ทฤษฎีการมีส่วนร่วม. สถาบันวิชาการไทยวิจัยพัฒนาการจัดการ TRDM : ปทุมธานี.

สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. วารสารวิจัยวิชาการ ปี ที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน

สุวดี ไกรสกุล และจุฑาทภรณ์ คงรักษ์กวิน (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี.

อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุทัย เลาหวิเชียร (2559) ค่านิยมของการบริหารงาน (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

BLIBIOGRAPHY

Amstein, Sherry R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. In JAIP 35(4), pp. 216-224.

Gibson, and Other (1 9 7 3). Organizational : Behavior, Structure, Process ; Behavior, Dallas. Texas : Business Publication, Inc.

Hannan, M T., & Freeman, J. (1 9 7 7). Obstacles to comparative studies in new perspectives on organizational effectiveness. San Francisco: Jossey-Bass.

Joseph M. Putti. (1 9 8 7). Work values and organizational commitment: A study in the Asian context. Human Relations. 4(2): 275-288. National University of Singapore.

Seldin, Peter. (1988). Evaluation and Developing Administration Performance. San Francisco: Jossey-Bass

Sweeting, Paul. (2011). Financial enterprise risk management. Cambridge University Press. Victoria University of Wellington.(2008, December). Risk management policy: Planning and policy.

Talcott Parsons.(1 9 6 4). Suggestion for a Sociological Approach to the Theory of Organizations in Complex Organizations: A Sociological. Reader by Amitai Etzioni. New York: Holt, Rinchart & Winston.

Yamane, Taro. (1973). Statistics : An Introductory Analysis. 3rd ed. New York : Harper and Row.